

Tyresö kommun
Tekniska kontoret
Göran Norlin
Avdelningschef
08-5782 97 80
goran.norlin@tyreso.se

PM

2016-05-11
1 (5)

Diarienummer
2016KSM1205

Kommunledningsutskottet

Folksams undersökning av underhåll av cykelvägar i Tyresö

Folksam har tre år i rad undersökt hur viktiga cykelstråk i Stockholmsregionen underhålls. Urvalet utgörs av kommuner som ligger inom ett rimligt pendlingsavstånd till/från centrala Stockholm. Tyresö kommun har hamnat under genomsnittet i alla tre undersökningarna. Under förra vintersäsongen började Tyresö att sopsalta gång- och cykelvägarna (GC-vägar) längs Bollmoravägen, Wättinge gårdsväg, Myggdalsvägen och delar av Tyresövägen istället för underhåll med konventionell plogning och sandning. Kommunen har också som mål att de GC-vägarna ska hålla barmarksstandard året runt. Det innebär att vi sopsaltar dem ofta i stället för att bara ploga och sanda vid behov. Det innebär också att vi sopar upp löv under hösten och underhållssopar dem vid några tillfällen även under sommarhalvåret. Löv- och underhållssopning gäller även övriga GC-nätet. Sopsaltningen har som positiv ”biffekt” att GC-vägarna inte behöver sandas och därför inte har stora ansamlingar av sand på våren som utgör en risk för cyklister.

Folksams undersökning genomförs genom att NTF (Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande) på tre mätpunkter (utsedda av Folksam, NTF och Cykelfrämjandet) gör oannonserade besök vid sex olika tillfällen (två på hösten, två på vintern och två på våren) och fotodokumenterar. Bilderna skickas sedan till Folksam där man gör bedömningar av hur väl de är sopade vad det gäller löv

och sand, hur väl de är snö- och halkbekämpade. Förekomsten av löv, snö, is och sand ger dåliga poäng.

I undersökningen 2014-15 hamnade Tyresö under genomsnittet. Gatu- och parkdriften kände inte igen sig i resultatet och ställde därför frågan till Folksam hur det kunde komma sig. Det visade sig att en av mätpunkterna var på Gudöbroleden som underhålls av Trafikverket och som vi får in en del negativa synpunkter gällande underhållet. Den andra mätpunkten var på ett kort GC-vägavsnitt i Lindalen som inte kan anses vara representativ för kommunen och den tredje mätpunkten var på Bollmoravägen. Vi framförde vår kritik gällande val av mätpunkter och en justering utlovades till nästa gång.

I årets undersökning avseende 2015-16 hamnade Tyresö också på en relativt dålig position varför frågorna på nytt ställdes till Folksam. Det visade sig återigen att en av mätpunkterna fortfarande låg på Gudöbroleden (som är Trafikverkets) i höjd med Skrubba malmväg (mätpunkten kallas Skrubba malmväg). De andra mätpunkterna låg på Bollmoravägen i höjd med Granängsvägen (mätpunkten kallas Granängsvägen) och Myggdalsvägen i höjd med Akvarievägen (mätpunkten kallas Akvarievägen).

Vi fick följande svar från Folksam:

Hej Göran!

Jag har också pratat med Lotta på NTF och det var verkligen olyckligt att det blev fel igen. Jag hade varit tydligt kring era tidigare synpunkter men uppenbarligen så blev det något internt kommunikationsproblem hos NTF som gjorde att mätpunkten vid Skrubba Malm inte flyttades. Det beklagligt att det blev så, och Folksam tar också sitt ansvar för detta misstag. Det är iaf värt att notera att om man tar bort mätpunkten vid Skrubba Malm så blir resultatet för Tyresö 7% sämre än genomsnittet, mao ingen kioskvältare.

Jag förstår att undersökningens resultat kan tolkas som negativt för Tyresö men jag vill ändå tydliggöra att det är en relativ skala det handlar om, dvs att vara lite sämre än genomsnittet betyder inte att man är dålig på att underhålla sina cykelbanor.

Utifrån observationsmätningarna så sätter vi ett antal poäng på varje plats. Utifrån det så räknar vi genomsnittet för alla punkter (dvs oavsett kommun) och gör en rating av kommunerna i förhållande till detta genomsnittsvärde. Viktningen av varje mätning och

moment är samma, dvs löv är lika viktig som is/ snö eller grus. Vi har funderat på att lägga lite större vikt på is/ snö, utifrån olycksstatistiken, men det har vi inte gjort än. Plasterna valdes vid första mätning (för 3 år sen) i samråd med NTF och Cykelfrämjandet. Återigen, i ert fall är det mycket olyckligt att det blev fel, vi tacksamt tar emot förslag på andra platser för nästa mätning. Lite mer specifikt kring själva resultatet, se nedan. Jag inkluderar Skrubba Malmväg som trots allt kan vara lite intressant för er.

2015-10-20 löv

Granängsvägen: löv verkar inte ha sopats än

Akarienvägen: löv verkar inte ha sopats än

Skrubba Malmväg: löv verkar inte ha sopats än

2015-11-02 löv

Granängsvägen: nästan inga löv

Akarienvägen: nästan inga löv

Skrubba Malmväg: inga löv alls

2016-01-11 fm is/ snö

Granängsvägen: sopat och saltat, förmodligen tidig morgon

Akarienvägen: plogat, förmodligen under natten. Ca 3 cm snö

Skrubba Malmväg: plogat, förmodligen tidig morgon

2016-02-18 em is/ snö

Granängsvägen: sopat och saltat, men slaskigt

Akarienvägen: sopat och saltat, men slaskigt

Skrubba Malmväg: plogat men inte sopat, saltat eller sandat

2016-03-15 grus

Granängsvägen: dåligt sopat

Akarienvägen: ok sopat

Skrubba Malmväg: ej sopat

2016-03-30 grus

Granängsvägen: dåligt sopat

Akarienvägen: ok sopat

Skrubba Malmväg: ej sopat

Tekniska kontorets reflektioner:

Det är en felaktig mätpunkt, små skillnader och tillfälligheter som till stor del avgör resultatet av undersökningen. Tillfällena som valts är ögonblicksbilder och inte långa serier av observationer. Vi har studerat våra rutten, aktuella mätpunkter och väderförhållanden vid tidpunkterna för observationerna.

Vad det gäller lövsopning var det nästan inga löv vid det ena tillfället men vid det andra. Vid de två mätpunkterna i Tyresö är det mest lövträd men vid Gudöbroleden är barrträd dominerande. Det påverkar naturligtvis resultatet till viss del. Är det torrt väderlag kan man sopa ena dagen och sedan ligger det fullt av löv där nästa dag igen. Det är praktiskt omöjligt att sopa alla GC-vägar varje dag eller ens varje vecka då det är väldigt tidskrävande.

Att det till exempel skiljer sig mellan mätpunkterna Akvarievägen och Granängsvägen 2015-01-11 gällande snö- och is, som vi båda sköter på samma sätt, beror på att vi har kört ett varv med sopsaltning under senare del av natten men bara hunnit med ett andra varv under morgonen på Bollmoravägen. Hade tidpunkten för undersökningen förskjutit några timmar tidigare eller senare hade resultatet troligen blivit annorlunda. Sopsaltningsrundan (10 km) tar ca 4 h att köra igenom om det snöar eller har snöat, vid endast frost dvs endast halkbekämpning går det på ca 3 h att köra igenom slingan som vi nu sopsaltar.

Sandupptagningen påbörjas normalt sett i mars när risken för frost och därmed behov av ny sandning är liten. De GC-vägar som sopsaltats (och inte sandats) under vintern får en del sand ändå som kommer in via hjul och skor från trafikanter på de tvärgående vägarna som korsar GC-vägen. GC-vägarna vid de två mätpunkterna Granängsvägen och Akvarievägen skiljer sig vid båda tillfällena troligen just på grund av att sand transporterats in från trottoaren och vägbanan på Granängsvägen i större utsträckning än vid Akvarievägen som inte sandas lika mycket. Båda GC-vägarna underhålls för övrigt på samma sätt.

Enligt NTF som valt ut mätpunkterna och tagit bilderna var GC-vägarna i Tyresö väl underhållna, men med förbättringspotential.

Enligt Folksam skulle Tyresö få en bättre ranking om man räknar bort Gudöbroleden och hamna 7 % under snittet av de undersökta kommunerna till skillnad mot 12 % som i året resultat. De bedömer det som en liten avvikelse från snittet och som de själva säger ”... jag vill ändå tydliggöra att det är en relativ skala det handlar om, dvs att vara lite sämre än genomsnittet betyder inte att man är dålig på att underhålla sina cykelbanor.”

Tekniska kontoret tar naturligtvis ändå till sig kritiken som till viss del är befogad och ser att vi har en del förbättringar att göra. Vi ska hålla bättre koll på lövfällningen och tajma lövsopningen bättre på hösten. Vi ska också göra vad vi kan för att hålla de större cykelstråken fria från sand även under den perioden som är mellan snöröjning/halkbekämpning och sandupptagning.

Vad det gäller snöröjningen gör vi nog så gott vi kan eftersom vi kör igenom de större GC-stråken först med saltsoparen. Men det tar ett antal timmar att köra igenom dem och under den tiden kan det byggas på med ny snö trots saltlösningen. Möjligtvis går det att justera saltkoncentrationen och blanda i lite mer torrsalt för att få en bättre effekt. Ytterligare maskiner kan också bidra till förbättring, men de kostar också en del pengar både i inköp och drift.

Folksam har återigen lovat att se över mätpunkterna så att det blir rätt och representativt till nästa gång.